

Sammanfattning

Överlag rapporterar aktörerna en förbättring av efterlevnaden jämfört med veckorna innan och runt jul. Resandet har minskat både jämfört med året innan och jämfört med föregående vecka. Besök i butiker, nöjen, apotek och livsmedelsaffärer har också minskat jämfört med föregående vecka.

Sociala sammankomster i hemmen, privata fester och ansamlingar av framförallt unga personer har pekats ut av Sörmanlands och Västerbottens län som särskild risk för ökad smittspridning.

Ett åtgärdsbehov som lyfts är nationell samordning mellan efterlevnadsuppdraget och tillsynen i den tillfälliga covid-19-lagen. Ett annat är att kommuner har behov av förhandsinformation om huruvida distansundervisning kommer rekommenderas fortsatt efter 24 januari, för att lättare kunna planera sin verksamhet.

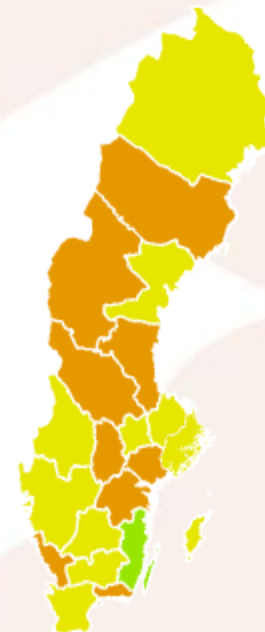
Kommentarer/slutsatser

Efterlevnaden bedöms ha ökat i och med att resande och trängsel har minskat. I samband med fjällresor förefaller dock efterlevnaden fortsatt fungera något sämre.

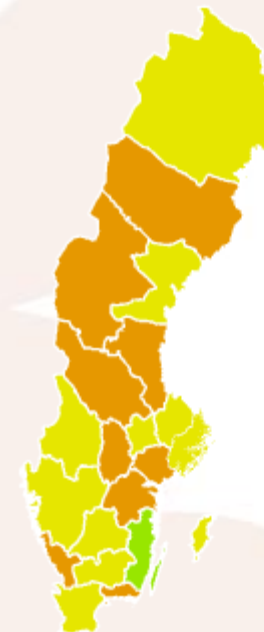
Vårt att notera är att flera län rapporterar att fler smittas via privata fester och privat umgänge. Eftersom källan till efterlevnadsrapporteringen är offentliga aktörer omfattas inte efterlevnaden i privata sammanhang. Det skulle till viss del kunna förklara att efterlevnaden är god samtidigt som smittspridningen fortsatt är hög.

BEDÖMD EFTERLEVAD PER LÄN

v.02

v.01

- Låg
- Medel
- Hög
- Mycket hög
- Uppgift saknas

I **låg** utsträckning: Merparten av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att ett viss lågt antal följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde lägre än 50%).

Medel: Mer än hälften av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att mer än hälften av populationen följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde upp till ca 70%).

I **hög** utsträckning: Merparten av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att flertalet följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde mer än 70%).

I **mycket hög** utsträckning: I princip samtliga observationer och insamlade uppgifter pekar på att i princip hela populationen följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde 90-100%).

Samlad bedömning nationella resmönster

Baserat på data från Telia är resandet mellan län lågt jämfört med samma period föregående år. Resandet inom län har dessutom minskat med i genomsnitt 17,8% jämfört med föregående vecka. För tidigare veckor rapporterades följande genomsnittliga förändringar i resmönster inom län (jmf. med föregående vecka): v. 1: -18,4%, v. 53 -10%, v. 52 +0,5%.

Kollektivtrafik: 11 av 21 län rapporterar hög efterlevnad, 6 medel och 4 rapporter saknas. De flesta län rapporterar att resandet ligger kvar på en låg nivå och i vissa län rapporteras att resandet har minskat ytterligare jämfört med föregående vecka. Detta tros vara på grund av distansundervisning och distansarbete i större utsträckning, samt minskat resande överlag i samband med ledighet jul-nyår. Till följd av minskat resande rapporteras få fall av trängsel i kollektivtrafiken.

Tidigare rapporter om oro att återgång till arbete och skola efter julleddigheterna kan leda till stor trängsel i kollektivtrafiken har inte besannats.

Identifierade särskilda områden och situationer med risk för ökad smittspridning

Handel och servering: Identifierade områden med risk för ökad smittspridning är köpcenter och livsmedelsbutiker med flera serviceinrättningar så som paketutlämning. Risk för köbildning är särskilt stor under vissa tider på dygnet. Flera län har rapporterat att caféer, bufféer och allmänna ytor innebär en ökad risk för smittspridning.

Fjällen: Gävleborg, Dalarna och Värmlands län rapporterar att längs trafikerade vägar till fjällen finns ökad risk för smitta vid handelsområden, bensinstationer och restauranger. Vid vintersportanläggningar med hög beläggning har Dalarnas län rapporterat om ökad risk för smitta i samband med stugbyten.

Skola: Efterlevnaden i skolmiljöerna pekas ut som ett riskområde av flera län, särskilt nämns trängsel vid måltidservering samt vistelse i elevutrymmen och personalutrymmen.

Privata fester: Sociala sammankomster i hemmen, privata fester och ansamlingar av framförallt unga personer har pekats ut av Sörmanlands och Västerbottens län som särskild risk för ökad smittspridning.

Arbetsplatser. Andra riskmiljöer/arbetsplatser som har rapporteras om, där hemarbete inte är möjligt, är byggarbetsplatser och yrkesmässiga gruppidrotter som utövas inomhus.

Vidtagna åtgärder

- 4 län rapporterar om vidtagna åtgärder kopplat till tillfälliga covid-19-lagen. Uppsala och Skåne rapporterar att en ny enhet har skapats för tillsyn kopplat till lagen. Västerbotten och Gotland rapporterar om informationsinsatser och Västernorrland rapporterar att polisen upplöst en allmän sammankomst med stöd av den tillfälliga pandemilagen. Det gällde en förening som hade samlats i en lokal för kortspel.
- 6 län rapporterar om vidtagna åtgärder inom handeln. Bland annat rapporterar Värmland om införande av digitala kundräknare som visar hur många kunder som befinner sig i butiken.
- 5 län rapporterar om tillsynsinsatser, främst av serveringsställen. Bland annat rapporterar Västra Götaland om ökat antal restauranger och avhämtningsställen som använder kölappssystem för att minska trängseln.
- 3 län rapporterar om distansundervisning för högstadieskolor.
- Fortsatt rapporterar flera län om informationsinsatser via samtliga kanaler, t.ex. webb, sociala medier och riktade kampanjer.
- 7 län rapporterar om åtgärder, planering samt beredskap att hantera frågan om munskydd, t.ex. åtgärdsplaner, kommunikationsinsatser och att munskydd delas ut gratis vid uppvisade av färdbevis.
- Blekinge rapporterar att en ny riskbedömning har gjorts för biljettkontrollanter. All biljettkontroll sker nu enbart utanför bussar och tåg.
- 11 län har inte rapporterat om nya vidtagna åtgärder.

Behov av åtgärder

- Norrbotten efterfrågar nationell samordning mellan efterlevnadsuppdraget och tillsynen i den tillfälliga covid-19-lagen.
- Västerbotten lyfter fortsatt ett behov av kommunikationsinsatser inför kommande vaccinering för att öka andelen som vaccinerar sig.
- Västerbotten vill att nationell kommunikation betonar att munskydd endast är ett komplement till att hålla avstånd.
- Gotland lyfter ett behov av kommunikation för att tydliggöra vad som gäller för författningar (tillfällig covid-19-lag, föreskrifter och förordningar) och allmänna råd med avseende på covid-19.
- Örebro lyfter efterfrågan av förhandsinformation till kommunerna om vad som kommer ske efter den 24 januari gällande rekommendationen om distansundervisning. Detta så att de kan planera sin verksamhet.
- 16 län har inte rapporterat om nya behov av åtgärder.